

Mistä löydän postini huomenna?

Posti on Suomen ensimmäisiä julkisia palvelulaitoksia, joka yhdessä laajenevan tieverkoston kanssa oli kansakuntamme yhtenäisyyden ja kansalaisten yhteydenpidon kannalta valtion ensisijaisen huolenpidon kohde. Postitiet ja postiautot olivat tärkeitä merkkejä kansakunnan edistymisestä. Tämä historia alkoi jo vuonna 1638 Ruotsin kuningaskunnassa.

Kun valtiollinen postilaitos monen muun valtionlaitoksen tavoin muodostettiin liikelaitokseksi 1990, alkoi se samalla kovaa kyytiä siirtyä toiminnan ja palvelujen tehostamisen tielle. Voittoa tavoittelevana liikeyrityksenä se on toiminnassaan vuosi vuodelta karsinut toimipaikkojaan niin haja-asutusalueilla kuin kaupungeissa. Samalla palveluja on ulkoistettu monenlaisiin apulaitoksiin, kuten kauppoihin ja kioskeihin, joista postiaan saa kaivaa säilykepurkkien ja olutkorien välistä.

Vuonna 2016 Postin toiminta vain jatkaa murentumistaan. Voi olla, että todistamme nyt suuren, historiallisesti tärkeän toimialueen kokonaan loppumista. Onhan tietoliikenne kehittynyt huimasti Ruotsin kuningaskunnan ajoilta.

Postin määrä on lisääntynyt käsittämättömiin määriin. Tuskin kukaan tietää, kuinka monta sähköpostia Suomessa liikkuu joka minuutti. Viestittely ja ihmisten kanssakäyminen on lisääntynyt ja tehnyt meistä juroista suomalaisista ulospäin suuntautuneita ja seurallisia.

Edelleen kuitenkin osa suomalaisista on nykytekniikan ulkopuolella. Valtaosa vanhusväestöstämme odottaa edelleen korttia tai kirjettä omaan postilaatikkoon.

Henkilöt, joilla ei ole kykyä oppia monimutkaisten tietokoneiden toimintamalleja tai heillä ei ole valtaväestön kieltä, tarvitsevat välttämättä postia. Entä se suureneva köyhien joukko, jolla ei ole varaa hankkia näitä muodikkaita sähkövälineitä tai edes matkustaa kirjastoon. Kuka heidän viestiään vie eteenpäin?

Ei riitä, että postijärjestelmä murenee tietoliikenteen kehityksen seurauksena, vaan myös postin asema yhteiskunnallisena toimijana poistuu. Aikoinaan postinkantaja henkensäkin uhalla toimitti tärkeän kirjeen osoitteeseen. Nykyisin postin saaja saa henkensä uhalla etsiä postiaan aina pitenevien laatikkomatkojen takaa. Enää ei voi luottaa, että esim. kokouskutsun voisi laittaa postin kuljetettavaksi, enää ei voi luottaa, että postin saaja löytää postinsa. Postilaatikot ovat muodostuneet mainoslehtisten hautausmaiksi.

Me noutopostiasiakkaat, jotka olemme kapinoineet postilaitoksen määräyksiä vastaa jo kohta 20 vuotta, olemme yksi ryhmä, joka joutuu jo pian oikeusteitse hakemaan oikeutta postinsa saantiin. Emme ole suostuneet sijoittamaan postilaatikkoamme kauas kodistamme. Olemme maksaneet ylimääräistä maksua siitä, että lehemme tuodaan kotiovelle. Olemme hakeneet pimeään ja romuisen Itäharjun teollisuusalueen keskeltä noutopostimme kauas keskitetyistä postilokerikoista. Kuulumme nyt koko postinsaajien laajenevaan parialuokkaan. Tähänkö on tultu, että Postin pitää viedä vaatimuksensa oikeuteen ja vaatia meitä kirjeellään nimeltä luetellen luopumaan oikeuksistamme? Eikö asiaa voisi hoitaa tyylikkäästi?

Ei posti koskaan voi olla tuottava liikeyritys. Miksi liiketaloudellinen ajattelu viedään joka asiaan? Missä on postin saajan valinnanvapaus? Mihin saakka Postin työntekijöiden määrää voidaan vähentää, työttömyyttä lisätä ja työnkuvaa mielin määrin muuttaa? Onko Postilla aivan oikeasti oikeutta vaatia postinkannon supistamista 3-päiväiseksi?

Posti on nyt ottanut itselleen vain määräysvallan ja liiketaloudellisen voiton tavoittelun: Se on kokonaan unohtanut sen lähes 400-vuotisen yhteiskunnallisen tehtävän, mihin järjestelmä on luotu.

Pirjo Rinne

Itäharjun noutopostiasiakas
Kaupunginvaltuutettu
Vasemmistoliitto